הויכט זונטאג און צו לייענען אונזער נייעם ראמאן פון דער רוסישער רעוואלוציע

The Daily Hebrew Journal

דער אידישער זשורנאל

A JEWISH CANADIAN DAILY Circulated All Over CANADA And Abroad

פאליטיש אונאפהענגיג נאציאנאל

א ציימונג וועלכע כיט פרייהיים פון אויסדרוק צו אלע שיכטען.

VOLUME XIII No. 4963 | TORONTO, THURSDAY, NOVEMBER, 25 1926, | יום ה׳ י״ט כסלו, פרשת וישב, תרפ״ז. | טאראנטא, דאנערשטאג דער 25־טער נאוועמבער, 1926. | PRICE THREE CENTS

N. Y. Public Library 476 Fifth Ave. New York, N. Y.

רומענישער אינערן מיניסטער גאגא באשולדיגט מינדערהייטען אין די אונרוהען פון לאנד

ענטפערט אויף אינטערפעלאציע פון אידישען סענאטאר אז די רעגיערונג טוט לייך פאר דעם טשערנאווצער מארד, אבער ווארפט די שולד פון דעם אונדירעקט אויף די אידען. — פאליקס מערדער וועט ניט געמשפט ווערען אין טשערנאוויץ. — רומענישע קעניגין אויפ׳ן וועג אהיים.

בוקארעסט, נאוועמבער 24, (איטא).

ענטפערענדיג אויף דער אינטערפעלאציע פונ׳ם אידישען סענאטאר קלוגער, וועגען דעם מארד פונ׳ם אידישען סטודענט פאליק אין טשערנאוויץ, און בכלל וועגען דער אידישער לאגע אין רומעניען וועלכע אין אזא טרויעריגע, האט אקטאוויאן גאגא, דער רומענישער אינערן מיניסטער געענטפערט:

„סענאטאר קלוגערס, אז די אידישע לאגע אין רומעניען איז א טרויעריגע, איז דורכאויס פאליש, די רומענישע באפעלקערונג טאלערירט די מינאריטעטען אין לאנד.

יוואס עס אנבאלאנגט דער פאסירונג אין טשערנאוויץ, טוט דער רעגיערונג זעהר לייד, פאר דעם וואס עס האט פאסירט. די רעגיערונג פארדאמט מארד טאטקיט, אין עס סוט איהר לייד פאר׳ן רומארדעטען אידישען סטודענט. אבער מיין מוז זאגען דעם אמת, אז די מינאריטעטען זענען די וועלכע פראווא׳ירען צו די אונרוהען אין טשערנאוויץ.

בוקארעסט, נאוועמבער 24, (איטא).

אויפ׳ן פארלאנג פון די אנטיסעמיטישע ארוואקאטען, האט דער אפיציעלער אנס נעריכט באפוילען, אז דער משפט פונ׳ם אנטיסעמיט וועלכער האט ערמארדעט דעם אידישען סטודענט פאליק זאל איבערגעטראגען ווערען פון טשערנאוויץ נאך סוטשאווא.

די אנטיסעמיטען האבען מורא אז דער מערדער זאל נע׳משפט ווערען אין טשערנאוויץ, ווייל ער קען נאך געפונען ווערען שולדיג, אבער אין סוטשאווא האבען זיי א האפנונג אז ער וועט באפרייט ווערען.

בוקארעסט, נאוועמבער 24, (איטא).

דער נענעראלער קאנגרעס פון רומענישע סטודענטען עפענט זיך אין יאסי דעם 29־טען נאוועמבער. צום קאנגרעס ווערען ערוואר טעט איבער טויזענט סטודענטען.

פראפעסאר קוזא, דער באריהמטער אנטיסעמיטישער אנפיהרער, איז איינגעלאדען געווארען צו זיין דער פארזיצער.

אידישע בעאמטע ענטזאגט פון זייערע שטעלעס

ריגע, נאוועמבער, 24, (איטא).

דייזענדע, וועלכע זענען אנגעקומען אהער פון אוקראינא דערצעהלען, אז פיעלע אידישע בעאמטע אין אוקראינע ווערען אנטזאגט פון זייערע שטעלען דערפאר וואס זיי קענען ניט די אוקראינער שפראך.

ענגלאנד האט געמאכט א טעות מיט נעהמען די פאלעס טינע און איראק מאנדאטען

אזוי זאגט די „מייל״ דיסקוטירענדיג וועגען פראנקרייכ׳ס מאנדאט איבער סיריען. — ענגלאנד דארף אוועקגעבען די מאנדאטען צו אמעליען זאגט די ציימונג, ווייל ענגלאנד האט פון זיי קיין זאך ניט.

לאנדאן, נאוועמבער, 24, (איטא).

די היגע מייל שרייבענדיג עדיטאריעל וועגען דער מעגליכקייט אז פראנקרייך זאל אויפגעבען איהר מאנדאט איבער סיריען און עס אוועקגעבען צו אמעליען, זאגט צווישען אנדערעס:

צוליעב דער לאנגער פארבינדונג וועישען פראנקרייך און סיריען און אונזער עגליך אז פראנקרייך זאל אויפגעבען עס מאנדאט איבער סיריען. עס איז אבער א פאקט אז קיין זאך פארבינדט ניט ענגלאנד מיט פאלעסטינע און איראק.

ענגלאנד האט לכתחילה געמאכט א טעות מיט דעם וואס זי האט איבערגעגעבן מען די דאזיגע מאנדאטען. זיי זענען פאר איהר ווערטלאז, און זי דארף די מאנדאטען איבערגעבען צו אמעליען, באשטימט איהם אויסצוליפערען.

וועלכע וואלט די דאזיגע טעריטאריעס נעקענט אויסנוצען פאר׳ן איבערפלוס פון איהר באפעלקערונג.

ירושלים, נאוועמבער, 24, (איטא).

דער פיהרער פון די דרוזען מוסטאפא האקאלילי, איז פון׳ם פאלעסטינער העכסטען גערעכט באפרייט געווארען, ווייל דאס גערעכט האט געפונען, אז די פאלעסטינער פאליציי האט קיין רעכט ניט געהאט איהם צו ארעסטירען.

מוסטאפא האקאלילי איז אבער באלד נאך זיין באפרייאונג ווידער ארעסטירט געווארען אויפ׳ן פארלאנג פון דער עבר הירדן רעגיערונג וועלכע פארדערט זיין אויסליפערונג פון פאלעסטינע אויף א קלאגע פון רוזבערגיי. דאס גערעכט האט באשטימט איהם אויסצוליפערען.

הונדערטער וואלונטירען זומען העל־פען אינ׳ם סינגער קאמפיין

בלויז איין וואך איז נאך פארבליבען בין צום וואהל־טאג פון די קומענדיג פראווינציעלע וואהלען, און עס איז קיין צווייפעל ניט, אז דער קאמפיין איז אם לעבעדיגסטען אין סט. ענדרו געגענד. וואו ל. מ. סינגער איז דער קאנסערוואטיווער קאנדידאט.

זייט דער דינסטאגדיגער מאסען דעמאנסטראציע אין סטענדערד טעאטער פאר ל. מ. סינגער׳ן ווען די אידען האבען מיט אזא ענטוזיאזם דעמאנסטרירט צוויי באשלוס צו ערוועהלען דעם אידישען קאנדידאט, האבען זייגע אפאנענטען פארלייגען דעם באדען פון אונטער זייערע פיס, אויף אזא ענטוזיאזם און אפערוויליגקייט האבען זיי זיך ניט געריכט. עס איז זיכער, אז מיט אביסעל מעהר אנשטרייענגונג וועט אין דער קו מענדער לעגיסלאטור זיין א אידישער ארטרעטער פונ׳ם ט. ענדרו געגענד.

היינט אוועגט וועט ל. מ. סינגער אדרעסירען אן אלגעמיינע פארזאמלונג אין אלהאבראא טעאטער קארנער בלור אן באטהורסט סטריט, וואו פראמינענטע אידען און ניט־אידען וועלען אדרעסירען די פארזאמלונג.

טעגליך שטראמען אריין בריעפ פון סט. ענדרו געגענד אין די קאמיטע רומ פון ל. מ. סינגער און פארשפרעכען זייער ארבייט. זיי בעטען מיין זאך זיי געבען עטוואס צו טאן און מיט וואס זיי קענען באהילפיג זיין. אזעלכע וואלונטירען ווערען אויפגענומען, ווייל ארבייט אין דא איבערגענוג ביז צו די וואהלען אין אינ׳ם וואהל־טאג ספעציעל.

לעאניד קראסין אין געשטארבען

לאנדאן, נאוועמבער, 24.

לעאניד קראסין, דער אמבאסאדאר פון סאוויעטען רוסלאנד אין ענגלאנד איז דא היינט געשטארבען.

לעאניד קראסין.

קראסין איז אלט געווען 56 יאהר און איז געווען פראמינענט אין דער רוסישער רעוואלוציאנערער באוועגונג צייט 1890.

דער פארשטארבענער איז אין 25־טן 1924 געווען דער סאוויעטען אמבאסאדאר אין פראנקרייך.

אין ענגלישען אויסערן מיניסטעריום איז היינט ערקלערהט געווארען אז קראסין איז געווען אן אויסנעצייכענטער דיפלאמאט און וואלט זיכער געווען געבראכט צו בעסערע באציהונגען צווישען ענגלאנד און סאוויעטען רוסלאנד ווען ער וואלט ניט געשטארבען.

הויפט זאג פון אייזענבאהן סטרייק וועט היינט באשטימט ווערען פון דעלעגאטען קאנפערענץ אין מאנטרעאל

דעלעגאטען קאנפערענץ האט נאך א לאנגער זיצונג ניט געקענט באשטימען דעם טאג ווען דער סטרייק זאל ארויסגערופען ווערען. — מעמאראנדום אפגעשיקט צום ארבייטס מיניסטער מיט דער האפנונג אז א סטרייק וועט אויסגעמידען ווערען. — אינזשינערען ווילען בלייבען ביי דער ארבייט אין פאל פון א סטרייק.

מאנטרעאל, נאוועמבער, 24.

עס איז היינט פארעפענטליכט געווארען, אז 90 פראצענט פון קאנדוקטארען, „טריינמען״ און „יארד־מען״ פון ביידע קענערער אייזענבאהנען האבען געשטימט פאר א סטרייק געבענדיג דער עקזעקוטיווע די פולע רעכט ארויסצורופען א סטרייק צו יעדער צייט ווען זי נעפינט עס פאר נויטיג.

די דעלעגאטען קאנפערענץ האט געהאלטען א זיצונג וועלכע האט פארגענומען פינף שטונדען אונטער פארמאכטע טירען און ביי דער זיצונג אויף ווי וויים עס איז באקאנט, איז באשלאסען געווארען צו האבען מארגען (היינט) נאך א זיצונג.

קיינער פון די דעלעגאטען האט ניט געוואלט זאגען קיין וואָרט וועגען די פארהאנדלונגען אבער עס איז פארשטענדליך, אז אלע דיסקוסיעס זענען וועגען דער צייט, ווען דער סטרייק זאל ארויסגערופען ווערען. אייניגע דעלעגאטען זענען מיט דער מיינונג, אז דער סטרייק זאל באלד ארויסגערופען ווערען, ווערענד אנדערע זענען מיט דער מיינונג, אז מען זאל וואַרטען ביז נאך דעם 1־טען דעצעמבער און זעהען וועלכע יועגדונג עס וועלען אנגענעהמען די פארהאנדלונגען מיט די אייזענבאהן ארבייטער אין די פאראייניגטע שטאאטען.

איין זאך איז זיכער, אז אין יעדען פאל וועט עס קומען צו א סטרייק, ווייל די קענעדער אייזענבאהנען האבען זיך אנטזאגט נאכצוגעבען די פאדערונג פאר א העכערונג פון זעקס פראצענט ווי פארלאנגט.

עס ווערט אויך פארשטאנען, אז די דעלעגאטען קאנפערענץ האט אפגעשיקט א מעמאראנדום צום פעדעראלען ארבייטס מיניסטער, און אינ׳ם דאזיגען מעמאראנדום ווערט געלאזען אן אפענע טיר פאר ווייטערע פארהאנדלונגען אויב דער לעצטער שריט ווערט גענומען ווערען צו רופען דעם סטרייק.

מאנקטאן, נ. ב. נאוועמבער, 24.

אין פאל אז די קאנדוקטארען, „טריינמען״ און „יארדמען״ פון ביידע קענעדער אייזענבאהנען וועלען ארויס אין סטרייק, ווערען די אינזשינערען בלייבען ארבייטען, אזוי האט היינט קלאהר געמאכט דזשארדזש א. סטאן, דער פרעזידענט פון דער בראדערהוד פון לאקאמאטיוו אינזשינערען.

סטאן האט ערקלערט, אז זיין יוניאן האט אן אנרימענט מיט די קענעדער אייזענבאהנען און די עקזעקוטיווע האט באשלאסען אז די יוניאן וועט אלטען אויף אפמאך מיט די אייזענבאהנען ניט אכטענדיג וועלכע שטעלונג אנדערע יוניאנס פון די אייזענבאהנען וועלען אנעמען ווערען צו רופען דעם סטרייק.

אינזשינערען באארד שטעלט צו פלענער וועגען סט. לאורענס צו די רעגיערונגען פון אמעריקע אין קענעדע

די אינטערנעהמונג אויסצ׳ארבייטען דעם סט. לאורענס פאר נאוויגאציע און עלעקטריק וועט קאסטען פינף הונדערט מיליאן דאלאר. — אונטערנעהמונג קען זיך בלויז פארגלייכען מיט פאנאמא קאנאל.

אטאוואַ, נאוועמבער, 24

קענעדער און אמעריקאנער אינזשינערען האבען אויסגעארבייטען דעם סט. לאורענס בעארבייטען פאר אלגעמיינער נאוויגאציע און פאר עלעקטריק, וועלכע קען בלויז פארגלייכען ווערען מיט דער ארבייט פון פאנאמא קאנאל.

די גראנדיעזע אונטערנעהמונג דארף קאסטען 550 מיליאן דאלאר. אין צייט פון דריי יאהר, וועט לויט די פלענער, עלעקטריק אנרייכען פארזארגט ווערען און די נאוויגאציע אין צייט פון אכט יאהר.

די מיינונגס פארשיידענהייט צווישען די קענעדער און אמעריקאנער אינזשינערען איז בלויז וועגען דער סיסטעם צו פארזארגען עלעקטריק. ביידע זענען אבער איינפארשטאנען וועגען די פלענער פאר נאוויגאציע, לויט וועלכע טויזענטער אקער לאנד פון קענעדע און אמעריקע וועלען פארזאנדעלט ווערען אין וואסער קאנאלען.

די באריכטען פון די אינזשינערען ווערען באטראכט פון דער אמעריקאנער און קענעדער רעגיערונגען.

ווייל מעהרניט ליידען פון הארץ קראנק היים באגעהט ער זעלבסטמארד

בעלוויל, אנט., נאוועמבער, 24.

מעגלי דייוויס, 60 יאהר אלט, אן ערפאלגרייכער פארמער, איז היינט באגעגנען זעלבסטמארד דורך אריינשיסען זיך א קויל אין קאפ.

אידער דייוויס איז געשטארבען האט ער אנגעשריבען אויפ׳ן דיל וואי ער איז געפאלען, אז ער האט שוין לענגער ניט געקענט אריבערטראגען די שמערצען און האט באשלאסען צו מאכען א סוף צו אזא לעבען.

דער זעלבסטמערדער האט א לענגערע צייט געליטען פון אנעאוריזם, א בען דאך די דאקטורים איהם ערלויבט שמערצליכע הארץ קראנקהייט צו ווערען ארונטערצוגעהן פון בעט.

עקס קייזער ווילהעלם בעסערט זיך

דארן, האלאנד, נאוועמבער, 24.

עקס קייזער ווילהעלם בעסערט זיך, מעלדעט א באריכט פון די דאקטורים, וועלכע באהאנדלען איהם.

דער געוועזענער דייטשער קייזער ליידט פון רומאטיזם און טראצדעם וואס ער פוהלט נאך שטארקע שמערצען האט ער ערלויבט איהם ארונטערצוגעהן פון בעט.

קהלה פעדעראציע אין פרייסען גע־גען גענעראלער פעדעראציע

בערלין, נאוועמבער, 24, (איטא).

די פעדעראציע קאנגערעס פון אידישע קהלות אין פרייסען וועלכע האט זיך היינט געשלאסען האט אנגענומען א רעזאלוציע אין וועלכער זי ערקלערהט זיך געגען דעם אונדעמאקראטישען פרינציפ פון שאפען א געגעראלע פעדעראציע פון אידישע קהלות אין דייטשלאנד אויפ׳ן באזיס פון לאקאלע און שטאאטען פעדעראציעס.

די רעזאלוציע, זאגט וויייטער, אז די פעדעראציע אין פרייסען איז אייגשטימיג מיט א גענעראלער פעדעראציע, אבער די מיטגלידער פון אזא פעדעראציע זאלען ערוועהלט ווערען דורך דיי רעקטע וואהלען.

באוואוסטער אידישער דאקטאר אין ניו יארק באגעהט זעלבסטמארד

ניו־יארק, נאוועמבער, 24, (איטא).

דאקטאר נאטליב שטערנבערג וועלבער איז געווען באקאנט אלס דער „ניי־בארהוד״ דאקטאר, איז היינט באגעגנען זעלבסטמארד אין זיין אפיס אין דראג סטאר אויף העסטער סטריט שיסענדיג זיך מיט א רעוואלווער פון א פאליציסט.

דער פאליציסט איז אריין אין דראג סטאר צו צוואוואשען די הענט און האט אויסגעטאן זיין ראק אין וועלכען עס איז געווען זיין רעוואלווער. דער דאקטאר האט ארויסגענומען דעם רעוואלווער און האט זיך דערשאסען.

דר. שטערנבערג איז אלט געווען 43 יאהר.

אידישע בעאמטע ענטזאגט פון זייערע שטעלעס

ריגע, נאוועמבער, 24, (איטא).

דייזענדע, וועלכע זענען אנגעקומען אהער פון אוקראינא דערצעהלען, אז פיעלע אידישע בעאמטע אין אוקראינע ווערען אנטזאגט פון זייערע שטעלען דערפאר וואס זיי קענען ניט די אוקראינער שפראך.

האנדעלס פארטרעטער פון סאוויעטען רוסלאנד אין קענעדע לייקענט עמא גאלדמאנס באהויפטונגען

מאנטרעאל, נאוועמבער, 24.

לאנגען פיאדאראוויטש גוערוס, דער נייער האנדעלס פארטרעטער פון סאוויעטען רוסלאנד אין קענעדע האט היינט אין אן אינטערוויו מיט צייטונגסלייט אפגעלייקענט די סטייטמענטס וועלכע ווערען געמאכט פון עמא גאלדמאן אין איהרע לעקציעס וועגען סאוויעטען רוסלאנד.

אין איהרע לעקציעס שילדערט עמא גאלדמאן די גוטס וועלכע הערשט אין רוסלאנד צווישען די יונגע קינדער ווי זיי וואלגערען זיך און ווערען אויפגעוואקסען אין די נאסען און ווי די מאראל צווישען די קינדער איז א שרעקליך פארדארבענע.

ווי אזוי האט דער נייער האנדעלס־פארטרעטער ערקלערהט, קען עמא גאלדמאן וויסען וואס עס קומט יעצט פאר אין סאוויעטען רוסלאנד ווען זי איז שוין פון דארטען איבער זעקס יאהר.

טערמין פון לוטענאנט נאווערנאר פאר־לענגערט

אטאוואַ, נאוועמבער, 24.

דער טערמין פונ׳ם אנטעריא ליוטענאנט נאווערנאר פאקשאט איז פארלענגערט געווארען נאך איהר זעקס וואכען ביז דעם 8־טען יאנואר, 1927.

רומענישע אויפ׳ן וועג אהיים

בוקארעסט, נאוועמבער 24, (איטא).

ענטפערענדיג אויף דער אינטערפעלאציע פונ׳ם אידישען סענאטאר קלוגער, וועגען דעם מארד פונ׳ם אידישען סטודענט פאליק אין טשערנאוויץ, און בכלל וועגען דער אידישער לאגע אין רומעניען וועלכע אין אזא טרויעריגע, האט אקטאוויאן גאגא, דער רומענישער אינערן מיניסטער געענטפערט:

„סענאטאר קלוגערס, אז די אידישע לאגע אין רומעניען איז א טרויעריגע, איז דורכאויס פאליש, די רומענישע באפעלקערונג טאלערירט די מינאריטעטען אין לאנד.

יוואס עס אנבאלאנגט דער פאסירונג אין טשערנאוויץ, טוט דער רעגיערונג זעהר לייד, פאר דעם וואס עס האט פאסירט. די רעגיערונג פארדאמט מארד טאטקיט, אין עס סוט איהר לייד פאר׳ן רומארדעטען אידישען סטודענט. אבער מיין מוז זאגען דעם אמת, אז די מינאריטעטען זענען די וועלכע פראוואוצירען צו די אונרוהען אין טשערנאוויץ.

בוקארעסט, נאוועמבער 24, (איטא).

אויפ׳ן פארלאנג פון די אנטיסעמיטישע ארוואקאטען, האט דער אפיציעלער אנס נעריכט באפוילען, אז דער משפט פונ׳ם אנטיסעמיט וועלכער האט ערמארדעט דעם אידישען סטודענט פאליק זאל איבערגעטראגען ווערען פון טשערנאוויץ נאך סוטשאווא.

די אנטיסעמיטען האבען מורא אז דער מערדער זאל נע׳משפט ווערען אין טשערנאוויץ, ווייל ער קען נאך געפונען ווערען שולדיג, אבער אין סוטשאווא האבען זיי א האפנונג אז ער וועט באפרייט ווערען.

בוקארעסט, נאוועמבער 24, (איטא).

דער נענעראלער קאנגרעס פון רומענישע סטודענטען עפענט זיך אין יאסי דעם 29־טען נאוועמבער. צום קאנגרעס ווערען ערוואר טעט איבער טויזענט סטודענטען.

פראפעסאר קוזא, דער באריהמטער אנטיסעמיטישער אנפיהרער, איז איינגעלאדען געווארען צו זיין דער פארזיצער.

אידישע בעאמטע ענטזאגט פון זייערע שטעלעס

ריגע, נאוועמבער, 24, (איטא).

דייזענדע, וועלכע זענען אנגעקומען אהער פון אוקראינא דערצעהלען, אז פיעלע אידישע בעאמטע אין אוקראינע ווערען אנטזאגט פון זייערע שטעלען דערפאר וואס זיי קענען ניט די אוקראינער שפראך.

אינדזשינערען באארד שטעלט צו פלענער וועגען סט. לאורענס צו די רעגיערונגען פון אמעריקע אין קענעדע

אטאוואַ, נאוועמבער, 24

קענעדער און אמעריקאנער אינזשינערען האבען אויסגעארבייטען פלענער וועגען בעארבייטען דעם סט. לאורענס פאר אלגעמיינער נאוויגאציע און פאר עלעקטריק, וועלכע קען בלויז פארגלייכען ווערען מיט דער ארבייט פון פאנאמא קאנאל.

די גראנדיעזע אונטערנעהמונג דארף קאסטען 550 מיליאן דאלאר. אין צייט פון דריי יאהר, וועט לויט די פלענער, עלעקטריק אנרייכען פארזארגט ווערען און די נאוויגאציע אין צייט פון אכט יאהר.

די מיינונגס פארשיידענהייט צווישען די קענעדער און אמעריקאנער אינזשינערען איז בלויז וועגען דער סיסטעם צו פארזארגען עלעקטריק. ביידע זענען אבער איינפארשטאנען וועגען די פלענער פאר נאוויגאציע, לויט וועלכע טויזענטער אקער לאנד פון קענעדע און אמעריקע וועלען פארזאנדעלט ווערען אין וואסער קאנאלען.

די באריכטען פון די אינזשינערען ווערען באטראכט פון דער אמעריקאנער און קענעדער רעגיערונגען.

מאנישעוויטץ פונטיגע באקסעס מצה, מצה־מעהל, מצה־פארפעל, פרייס, פאר׳ן טעגליכען געברויך, צו באקומען ביי אלע גראסערס.